

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

Ulf Stridbeck
Midtoddveien 7D
0494 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
201010885- /MKJ

Dato
20.06.2011

Arbeidsgruppen for etterkontroll av ordningen med Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker – utvidelse av mandatet

Vi viser til dialog mellom deg og avdelingsdirektør Knut Erik Sæther i Justisdepartementet vedrørende utvidelse av mandatet for arbeidsgruppen for etterkontroll av ordningen med Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker, senest telefonsamtale den 9. juni.

Etter avtale utvides mandatet til arbeidsgruppen til også å omfatte de områdene som opprinnelig skulle utredes av George Fredrik Rieber-Mohn. Mandatet for hans arbeid var formulert slik:

1. *Adgangen til å reise søksmål om avgjørelser fra kommisjonen*

Verken kommisjonens avgjørelser av spørsmålet om gjenåpning eller avgjørelser under saksbehandlingen kan ankes/påklages til noen overordnet instans, med unntak av avgjørelser om vitneforklaring etter straffeprosessloven § 118. Kommisjonens avgjørelser kan imidlertid bringes inn for domstolene, på linje med avgjørelser fra andre forvaltningsorganer.

Det skal beskrives hvor langt domstolene etter dagens rettstilstand kan overprøve kommisjonens avgjørelser. Videre skal det vurderes om adgangen til domstolsprøving bør innskrenkes eller presiseres, og foreslå hvordan dette eventuelt bør gjøres. Ved vurderingen av om adgangen skal innskrenkes, må det blant annet undersøkes om det foreligger konstitusjonelle skranker for adgangen til å begrense domstolenes kompetanse.

2. *Kommisjonens saklige arbeidsområde*

Under høringen i forbindelse med den første etterkontrollen innkom det synspunkter på om kommisjonen fortsatt skal behandle begjæringer hvor avgjørelsen utelukkende avhenger av rettslige spørsmål, og om det eventuelt skal være ankeadgang til domstolene i slike saker. Rieber-Mohn bes vurdere disse spørsmålene. Som et ledd i dette bes det også om en vurdering av hvordan en eventuell arbeidsfordeling mellom kommisjonen og domstolene bør være ved behandling av begjæringer som dels gjelder bevismessige sider og dels gjelder spørsmål av ren rettslig karakter.

3. *Forholdet mellom strpl § 391. nr 2 og strpl § 392*

Rieber-Mohn bes vurdere, i lys av Høyesteretts avgjørelse den 12. oktober 2010, behovet for endringer i strpl §391 nr 2.

4. *Gjenåpning av gamle saker*

4.1 Strengere vilkår i eldre saker?

Regelen i straffeprosessloven § 392 annet ledd åpner i dag for gjenåpning i saker hvor ”særlige forhold gjør det tvilsomt om dommen er riktig, og tungtveiende hensyn tilsier at spørsmålet om siktedes skyld blir prøvd på ny”. I en høringsuttalelse av 22. februar 2006 har riksadvokaten foreslått at vilkårene for gjenåpning etter § 392 annet ledd bør være strengere for dommer over en viss alder. Det bes om en vurdering av dette forslaget og eventuelt foreslå endringer i straffeprosessloven § 392.

4.2 Absolutt frist for begjæring om gjenåpning

Kommisjonen får inn saker som skriver seg fra 50-60 år tilbake. Blant annet åpning av gamle arkiver kan tenkes å medføre flere slike saker fremover. I mange tilfeller vil det være nesten umulig å realitetsbehandle så gamle saker på ny etter en eventuell gjenåpning. Det bes om en vurdering av om det bør innføres en absolutt frist for begjæringer om gjenåpning.

Arbeidsgruppens budsjett økes med kr. 200.000,- og fristen forskyves til 1.4.2012.

Arbeidsgruppen vil også få tildelt en sekretær i 50 % stilling, men denne vil ikke være på plass før tidlige høst.

Med hilsen

Anne K. Herse
ekspedisjonssjef

Martin Kjellsen
seniorrådgiver